GEVECHT OM GELD EN MACHT

Thema's	Gelijke behandeling
Moeilijkheidsgraad	Eenvoudig
Tijdsduur	100 minuten
Leeftijd	10 – 14 jaar ; 14 – 18 jaar
Groepsgrootte	8 - 25 deelnemers
Soort activiteit	Spel, stellingenspel, discussie, argumenteren
Samenvatting	Deze activiteit simuleert het gevecht om geld en macht en de ongelijkheid in de wereld. Deelnemers ervaren deze onrechtvaardigheid in het verzamelen van munten. Ze krijgen vervolgens de kans om munten te schenken en meer 'rechtvaardigheid' te creëren, maar in een volgende ronde zullen ze inzien dat er duurzame oplossingen gezocht moeten worden om rijkdom en macht in de wereld te herverdelen
Doelstellingen	Inzicht hebben in de onrechtvaardige verdeling van rijkdom in de wereld. Inzicht hebben in de onrechtvaardigheden die voortkomen uit de ongelijke verdeling van rijkdom en macht. Kritisch nadenken over de oorzaken en gevolgen van armoede. Solidariteit voelen met mensen die het slachtoffer zijn van onrechtvaardigheid. Inzien dat onrechtvaardigheid en armoede samenhangen met schendingen van mensenrechten.
Voorbereiding	/
Materiaal	120 munten (bonen – parels- damschijven) 5 à 6 paar sokken om handicaps te creëren 2 grote bladen papier en stiften (of flip chart of bord met krijt) Papier en balpennen 2 grote bladen papier en stiften (of flipchart of bord met krijt) Schema: Rijk- minder rijk- arm (bijlage 1) kaartjes maatregelen (bijlage 2)

Instructies

Stap 1: Het gevecht

- Leg uit dat het doel van het spel is zoveel mogelijk munten te verzamelen die verspreid liggen in het midden van de tafel (of op de vloer). Vertel erbij dat de munten alle rijkdom van de wereld voorstellen.
- Indien er meer dan 8 deelnemers zijn, verdeel je de deelnemers onder in een vijftal groepen die voor het eigenlijke gevecht 1 afgevaardigde sturen.
- Per groep mag één deelnemer de munten verzamelen en doorgeven aan een andere deelnemer van zijn groep om de munten bij te houden. Geef 2 à 3 deelnemers een sok om de hand (als er meer deelnemers zijn mag je meer

mensen een paar sokken geven: ongeveer 1/4 van de groep). Zeg hen dat ze de sok aan hun hand moeten doen en ze moeten aanhouden tijdens het ganse spel. Alle deelnemers moeten één hand (zonder sok) op de rug houden. Eén deelnemer mag beide handen gebruiken. Stel elke discussie over de redenen hiervoor uit tot de nabespreking.

- Als je "Start!" roept, moeten de deelnemers zoveel mogelijk munten verzamelen (met één hand, al dan niet met sok, behalve de deelnemer die beide handen mag gebruiken). Elke speler mag de munten één per één oprapen, dus munten met je arm bijeenvegen is uit den boze. Dit duurt normaal gezien niet langer dan 2 minuten.
- Als alle munten opgeraapt zijn, vraag je de deelnemers aan de groep te zeggen hoeveel munten ze hebben. Op basis van die uitslag maak je de indeling in 'Rijk' – 'een beetje rijk' – 'arm' met de nodige toelichting. Noteer de namen van alle deelnemers (of de groepen) in de juiste kolom van het schema 'Rijk – een beetje rijk – arm' met het aantal munten dat ze in hun bezit hebben (bijlage 1).
- Leg uit dat de munten die ze verzameld hebben, hun geld, macht en mogelijkheden voorstellen. Hoe meer munten, hoe meer geld, macht en mogelijkheden. Het geeft aan in welke mate ze kunnen voorzien in hun basisbehoeften (bvb. voor basisonderwijs, geschikte voeding, gezondheidszorg, huisvesting) en hun wensen kunnen vervullen (bijv. hoger onderwijs, auto's, computers, speelgoed, tv's en andere goederen). Dit geeft bijvoorbeeld de volgende rangorde:

    - Tien of meer munten – mensen zullen in al hun basisbehoeften en in de meeste van hun 'wensen' kunnen voorzien,
    - Meer dan vijf maar minder dan tien munten – mensen zullen in staat zijn in hun basisbehoeften te voorzien,
    - Minder dan vijf munten – mensen zullen het moeilijk hebben om te overleven, door ziekte, door gebrek aan onderwijs, door ondervoeding en door onaangepaste huisvesting.

Stap 2: De schenkingen (facultatief)

- Zeg de deelnemers (of groepen) dat ze, als ze dit wensen, munten mogen weggeven aan anderen. Ze zijn dit echter niet verplicht. Degenen die het wel doen, worden erkend als schenkers en hun naam wordt opgenomen in een lijst van 'Milde schenkers'. Geef de deelnemers een drietal minuten de tijd om de munten te herverdelen, als ze dit willen. Vraag dan de namen van diegenen die munten hebben weggegeven en het aantal dat ze hebben weggeschonken. Schrijf de namen van de schenkers op een groot blad dat opgehangen wordt (of flipchart) of op een bord.
- Vraag of er iemand van categorie is veranderd als resultaat van de schenkingen, en noteer deze veranderingen op het schema 'Rijk – een beetje rijk – arm'. Schrap de naam (maar zorg dat de naam nog leesbaar is) in de oude categorie en voeg de naam toe aan de nieuwe categorie.

Stap 3: Nabespreking

Begin met een korte feedback over de activiteit zelf en over wat de mensen ervan vonden.

- Hoe voelde het om gemakkelijk (of moeilijk) de munten te verzamelen?
- Wat dacht je van de manier waarop de munten verkregen en verdeeld werden?
- Gebeurde dat eerlijk?
- Facultatief: Verdienen de valsspelers een straf (bijv. diegenen die de munten met een handvol ineens bijeengepakt hebben) en zo ja welke straf?
- Wat denk je ervan dat sommigen een sok moesten aandoen over hun hand? En dat één persoon beide handen mocht gebruiken? Hadden ze even veel kans om munten te verzamelen?
- Waarom gaf je munten weg? Om vereerd te worden? Omdat je je schuldig voelde? Iets anders? (facultatief)
- Hoe voelden degenen zich die een schenking kregen? Waren ze dankbaar? Voelden ze zich betutteld? (facultatief)

Stap 4: Discussie en stellingenspel

Laat de deelnemers plaatsnemen op een denkbeeldige lijn in het lokaal. Waarbij het ene uiteinde betekent dat zij helemaal akkoord gaan met de stelling en het andere uiteinde dat zij helemaal niet akkoord gaan.

Vraag hen daarna waarom ze die bepaalde positie hebben ingenomen.
Tip: begin met iemand van de grootste groep

Stellingen:

- De rijken moeten ervoor zorgen dat iedereen evenveel kans heeft om geld te verdienen, of ze nu arm of rijk geboren zijn.
- Als ik rijk ben, moet ik ervoor zorgen dat buiten mijn kinderen arme kinderen ook rijk worden door hen een deel van mijn geld te geven.
- Rijke landen moeten de arme landen meer helpen om zich te ontwikkelen.
- Arme landen moeten niet te veel geholpen worden. Ze moeten vooral zichzelf vooruit helpen.
- Arme mensen moeten niet te veel geholpen worden. Ze moeten vooral zichzelf vooruit helpen.
- Opdat ons land meer ontwikkelingshulp zou kunnen geven, wil ik wel wat meer belastingen betalen.
- Ik wil producten kopen die uit ontwikkelingslanden komen, als ik weet dat de mensen ginder er een eerlijke prijs voor kregen...ook al zijn die producten iets duurder.
- Arm word je, als je te lui bent om te werken.
- Suiker uit de arme landen moet hier goedkoop verkocht worden zelfs als dit in het nadeel komt van de suikerbietenteelt van onze landbouwers.
- Rijke landen zouden allemaal embargo's en straffen moeten opstellen voor landen die de mensenrechten schenden.
- Niet de rijke landen moeten bepalen hoe de arme landen ontwikkelen, de arme landen moeten daar zelf volledig over beschikken.
- Ongelijkheden zullen blijven bestaan, men moet niet te veel proberen er wat aan te doen.

Stap 4: Discussie en stellingenspel

Stel enkele maatregelen voor om de onrechtvaardigheden die de ongelijke verdeling van rijkdom en macht teweegbrengen op wereldvlak weg te werken. Licht ze toe waar nodig. Laat hen deze maatregelen rangschikken naargelang de prioriteit die ze eraan geven en vraag hen waarom ze die niet of wel belangrijk vinden (bijlage 2).

Bijlage 1

Neem dit schema over op een groot blad papier (of flip chart) of een bord, schrijf de namen van de deelnemers of de groepen in de juiste kolom. Pas de aantallen aan volgens het aantal munten dat de groepen verworven hebben.

Rijk Van ……tot ……munten	Beetje rijk Van ……tot ……munten	Arm Van ……tot ……munten

Bijlage 2 : Kaartjes maatregelen

Rijke landen moeten verplicht worden tot meer ontwikkelingssamenwerking.	Rijke landen moeten ervoor zorgen dat hun ontwikkelingssamenwerking de situatie van de armen meer ten goede komt.
Rijke landen moeten ervoor zorgen dat de arme landen een betere prijs krijgen voor de producten die zij op de markt brengen.	Rijke landen moeten aan arme landen meer schulden kwijtschelden.
Rijike landen mogen hun basisproducten (uien, aardappelen) niet verkopen aan arme landen. De landbouwers kunnen dan hun producten kwijt op de eigen markten.	Rijke landen moeten medisch personeel opleiden in de ontwikkelingslanden i.p.v. dokters uit hun eigen land te sturen
Rijke landen mogen geen goedkoop veevoeder invoeren uit arme landen. Daar pleegt men roofbouw op de grond om onze runderen te voeden.	Rijke landen zouden de houtkap in de (oer)wouden moeten tegengaan: a) Door een hogere houtprijs te betalen b) Door toezicht te doen uitoefenen op herbebossing.
De internationale gemeenschap zou meer moeten investeren in de gezondheidssector van de arme landen.	De rijke landen zouden meer moeten investeren in het onderwijs van landen uit het zuiden.
Rijke landen moeten erop toezien dat ontwikkelingsgeld juist wordt besteed.	Rijke landen moeten hun grenzen openstellen voor producten uit de arme landen.
Arme en rijke landen moeten samen de strijd voeren tegen corruptie.	Arme landen moeten meer zeggenschap en inbreng krijgen in ontwikkelingssamenwerking.